

שיעור שני

ויכוח – אינו סיבה למריבה!

ללמוד על הערך "סובלנות" מן המקורות היהודיים.

שני דפי "היומן של יוסי", מצולמים כמספר הקבוצות בכיתה.

45 דקות

חלק ראשון - "יומני היקר"

המורים יחלקו את דפי "היומן של יוסי" לקבוצות הכיתה. התלמידים יקראו את היומן וימלאו את המשימות שבסופו.

חלק שני - סיום הסיפור

התלמידים ידווחו במליאת הכיתה על המשימות שמילאו בקבוצות ויתקיים דיון. לאחר מכן ילמדו המורים את המשך הסיפור על בית הלל ובית שמאי.

הקנייה - מהי סובלנות:

היכולת לקבל דעות, מעשים או בני-אדם שאין מסכימים עמם ולאפשר את קיומם, אפילו אם חושבים שהם רעים ופסולים. היכולת לקבלם סותרת את השימוש בהפחדה ובאלימות כלפיהם.

סוף הסיפור

"אף-על-פי שנחלקו בית-שמאי ובית-הלל, אלו אוסרים ואלו מתירים..."

לא נמנעו בית-שמאי מלישא נשים מבית-הלל ולא בית הלל מבית שמאי,

ללמדך שחיבה ורעות נוהגים זה בזה, לקיים מה שנאמר (זכריה ח, יט): 'האמת והשלום אהבו'

(בבלי, יבמות יד, ע"ב).

סיכום

הדיון במסגרת בית המדרש מאפשר לחכמים לחשוב על ההלכה ולדון בה לפי הבנתם (כמובן לפי הכללים המוסכמים במסגרת ההלכה). קיומה של מחלוקת אינו בהכרח סיבה למריבה. גם כשמתגלע ויכוח אפשר להמשיך ולנהל קשרי ידידות.

לבית הלל ולבית שמאי היה חשוב להישאר במסגרת קבוצה מאוחדת, למרות ההבדלים המשמעותיים ביניהם, ולכן נהגו בסובלנות כלפי האחרים בעלי הדעות השונות.

יומני היקר

היום אני רוצה לפתוח בתפילה: תודה ה' שבראת ארמות ערב! תודה שהבאת לי את אחי הגדול משה, אין לי מושג מה הייתי עושה בלעדיו!
אז מה קרה? אתה שואל, אסביר מיד הכול!
אתה כבר מכיר את רינה, סיפרתי לך עליה החון פעמים. בסניף שלנו, רינה היא ה"נשמה", כולם אוהבים אותה והיא אוהבת את כולם. דני הוא ה"מלך"; הוא קובע, הוא ממליט, ובאמת יש לו רעיונות טובים. הוא אכס ויודע איך לעשות כסף ולסדר כל עניין. היום הייתה פעולה וארבע "א"ש עליה". הייתה לנו תכנית מושלמת: נפגשים באורשה, אבר'ה מופשים לרמות רפאים ולדחויית מתוק הארי פוטר וכו בשטא. הם ייתנו משימות למשתתפים, ובמרכז האורשה נכה אנחנו, עם תה מתוק ומ, והרבה צ'ובטים מצאיקים...
וא, תוך כדי הארעון, נעמדה רינה ואמרה: "יש כאלה שלא אוהבים הפאדות אם מישהו מהמשתתפים יפאד ממש, צריך להוריד את התפושית ולגלות לו מי אתה!". "השתגעת או מה?" צחק דני, "מה, אנחנו בענין? פאדנים לא באים לא"ש עליה. זה דבר ידוע! רינה, תפסיקי עם השטויות שלך!". רינה לא ויתרה; היא עמדה על שלה. דני התחיל לכעוס ולצעוק: "את הורסת את הכול!". הילדים התערבו, אלק אשבו כמו רינה, ומלק כמו דני.
האמת יומני, אני הסכמתי עם דני. ידעתי שהפאד יהיה לשניות ספורות, ומיד אמורים הדברים להסתדר, אבל פאדתי לדבר. לא רציתי שיצטקו עליי ויעליבו אותי. המדריכים ניסו להרפיע, ואמרו: "בואו שבו, אנחנו מכינים לשעות".
"אני לא יושב עם הבכיינית הזו!" אמר דני, "מה פתאום היא מקלקלת?". רינה לא נשארה אייבת "אל תדאג, מי רוצה לדבר איתך בכלל? לך ותפאיד את כולם בצעקות ובתפושיות שלך!".
הילדים התחילו להתפזר, ולעם מר נשאר באוויר. הלכתי הביתה. המצקתי את הילדים של רמות הרפאים, והייתי מבואס למארי. הכול נהרס, אוף!

היומן של יוסי - המשך

בבית אבא ונשה ערכו את השולחן לארוחת ערב. נשה מביע רק לפעמים.
וכל פעם שהוא בא זו מביעה! "מה הפרצוף הזה? היום תשעה באב או
י"ז בתמוז?"

נשה אסף מידיי את התפוסת והשמיע קולות של רוח רפאים. "מה הסיפור
שלך, אחי?" סיפרתי לנשה את כל הסיפור. "לפחות אם היינו מצלימים לדבר
אחד עם השני, אולי הינו מוצאים פתרון. אבל הם כל כך כעסו!"
"אתה מזכיר לי משהו שמתני היום" אמר נשה ושלף זמרא מארון
הספרים:

"שלוש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל

הללו אומרים: הלכה כמותנו

הללו אומרים: הלכה כמותנו"

(תלמוד בבלי, עירובין יג, ע"ב).

מה לדעתך קרה ביניהם במשך שלוש השנים? נחש, איזה קשר היה להם?
האמת, יומני, לא ידעתי מה לענות. רק הרגשתי שאני נרבע קצת. אולי בגלל
שראיתי שגם אכמים וצדיקים כמותם התווכחו, ועל דברים רציניים באמת...
נשה אמר לי, שכשאתן תשובות טובות לשאלות האלו, הוא יספר לי מה היה
ההמשק, מה יצא מכל המאמץ הזה...

נחשיק את ההתכתבות מאר!

שלך

יוסי.

משימות

- ⊗ מצאו בסיפור ביטויים לחוסר סובלנות;
- ⊗ נסו לענות על השאלה ששאל משה את יוסי: מה קרה בין בית הלל
ובית שמאי במשך שלוש שנות המחלוקת? מה היו היחסים ביניהם?
- ⊗ הציעו סיום סובלני לאירוע שמתאר יוסי.